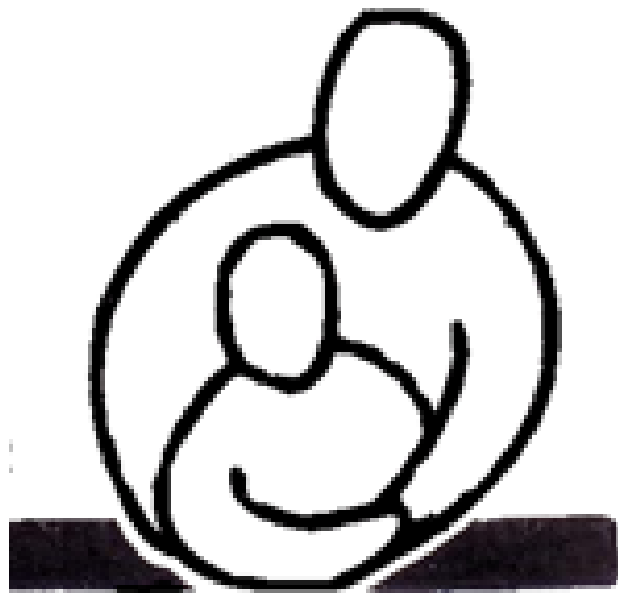

Plan for et trygt og godt skolemiljø

Engesland skole

- Preget av læring, omsorg,
trygghet og trivsel

Kjære lærer,

Vennligst hjelp meg å lære det jeg trenger for å klare meg i livet.

Vennligst husk at ikke alle lærer ting like fort, eller lærer best på samme måte. Gi meg tid, og gjør det beste du kan for at jeg skal kunne forstå ting.

Vennligst hjelp meg å finne ut hvordan jeg lærer best, slik at jeg kan fortsette å lære hele resten av livet mitt.

Vennligst se på meg som et individ, og lær meg å være stolt av det jeg er.

Og selv om det er vanskelig noen ganger, vennligst hjelp meg til å kunne komme godt overens med andre og samarbeide med dem.

Hilsen din elev

Kjære elev,

Vennligst hjelp meg å kjenne deg så godt jeg kan, slik at jeg kan hjelpe deg å lære mest mulig mens du er min elev.

Vennligst kom til meg hvis du ikke forstår noe, trenger mer hjelp, eller føler deg dårlig behandlet (av meg, eller andre elever).

Vennligst husk at jeg kan ta feil noen ganger, akkurat som deg.

Vennligst husk at det jeg ønsker mest er at du skal lykkes i læringen din.

Hilsen din lærer

Kjære foreldre,

Vennligst hjelp meg å hjelpe ditt barn å lære det de trenger for å klare seg i livet.

Vennligst kom til meg hvis dere er bekymret over noe når det gjelder ditt barns læring, eller andre ting som skjer på skolen vår.

Vennligst husk at det dere mener og sier om skole har direkte innvirkning på barnet ditt, på godt og vondt. Vennligst ikke hold disse meningene for dere selv, men ta det opp med meg, slik at barna ikke begynner å tro at skole og læring ikke er en viktig del av livet deres

Hilsen ditt barns lærer

Forord:

Engesland skole har nå utarbeidet sin sosialplan.

Basis for vår sosialplan er:

- **Vår visjon:** Engesland skole har som mål å skape en skole preget av læring, omsorg, trygghet og trivsel for alle i skolemiljøet
- Fra §9 i Opplæringsloven: **”Alle elever i grunnskolen og videregående skole har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring”**
- Fra Kunnskapsløftet: **”Opplæring må rettes ikke bare mot faginnhold, men også mot de personlige egenskapene en ønsker å utvikle, ved å utforme omgivelsene som gir rike muligheter for barn og unge til å utvikle bevisst samfunnsansvar og handlingskompetanse for rollen som voksne.”**

Det du ser nå er vår sosialplan.

VÅR, fordi vi mener det er viktig med en plan for sosial utvikling. Det gir oss en felles plattform i det sosiale arbeidet på skolen og er samtidig et redskap for et godt samarbeid mellom skolen og hjemmet.

Som rektor er jeg utrolig glad for at alle på Engesland skole viser at det er viktig for oss å se hele mennesket, hele eleven.

Jeg regner med at sosialplanen blir brukt som et godt grunnlag for den videre utviklingen av elever, ansatte og hele miljøet på Engesland skole.

Engesland skole ...

Sosiallærer

rektor

Personalets felleholdninger:

Vi verdsetter det å jobbe med barn og unge.

Vi har tro på elevens muligheter gjennom mestring og positive opplevelser.

Vi er tydelige voksne og gode rollemodeller for alle.

Vi har et trygt og godt skolemiljø for alle.

Vi har en åpen og god kommunikasjon med alle.

Vi er lojale overfor felles bestemmelser.

Innhold

Ordensreglene	6
Forebyggende tiltak og opplæring i sosial kompetanse	7
Et trygt og godt skolemiljø	9
Kriseberedskapsplan	10
Spesialpedagogisk arbeid ved skolen	11
Skole-hjem samarbeid	12
Fysisk skolemiljø	15
Elevdeltakelse i skolemiljøarbeidet	15
Samarbeid om overganger	16
Skolefritidsordningen (SFO)	17
Trivselsundersøkelser	18
Årshjul	19
Plan for sosial kompetanse	20
Handlingsplan for et trygt og godt skolemiljø	21
Forebyggende arbeid	22
<u>Tiltak for å følge med</u>	24
<u>Saksgang</u> når en elev ikke har det trygt og godt	25

Ordensreglene

Vi ber alle foreldre og elever leser gjennom disse og bli kjent med dem. Skolens ordensregler finner du i sin helhet på skolens hjemmeside.

Mål:

At skolen vår har et trygt og godt læringsmiljø hvor alle kan utvikle seg positivt og trives.

Tiltak:

For å få dette til, må vi samarbeide, vise respekt og ta aktivt medansvar for hverandre på skolen:

- Vi holder ingen utenfor, er ærlige og tolerante overfor hverandre.
- Vi snakker hyggelig sammen, uten banning og stygge ord.
- Vi hilser på hverandre, er høflige og viser respekt.
- Vi viser positivt og akseptabelt kroppsspråk.
- Vi holder orden inne og ute.
- Vi møter presist og er forberedt til skoledagen.

Forebyggende tiltak og opplæring i sosial kompetanse

Opplæringen må rettes ikke bare mot faginnhold, men også mot de personlige egenskaper en ønsker å utvikle, ved å utforme omgivelser som gir rike muligheter for barn og unge til å utvikle bevisst samfunnsansvar og handlingskompetanse for rollen som voksen.
(Læreplanen – Generell del)

Mål:

Skolens mål med opplæring i sosial kompetanse er å utvikle blant annet elevens evne til empati, samarbeid, problemløsning, selvfølelse og selvkontroll.

Tiltak:

Elevsamtaler – foregår minimum to ganger i året. Dette er en samtale mellom læreren og hver enkelt elev, om sosial og faglig utvikling.

Utviklingsamtaler - foregår minimum to ganger i året. *”Skolen skal halde god kontakt med foreldra. Kontaktlæraren skal minst to gonger om året ha ein planlagd og strukturert samtale med dei. I samtalen skal kontaktlæraren mellom anna gjere greie for korleis eleven står i høve til dei måla som er sette i læreplanverket og korleis eleven arbeider til dagleg. Samtalen skal munne ut i ei oppsummering, mellom anna med sikte på å bli einige om kva det særskilt skal leggjast vekt på i det vidare arbeidet. Etter fylte 12 år har eleven rett til å vere med.”* (Forskrift for grunnskolen § 3-2)

Aldersblanda grupper - skolens aktivitetsdager og samlinger med elevinnslag, organiseres på tvers av trinn. Se årshjulet.

Sosiallærer – Har samtaler, diverse grupper (f.eks. jente/guttegruppe, selvfølelsesgruppe, å bo i to hjem), og er skolens kontaktpersoner mot RVTS (regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging).

Mitt valg - <http://www.determinnvalg.no/> Et Lions'-program som hjelper oss å bygge sosial og emosjonell kompetanse hos barn og unge.

RVTS-linksiden God identitetsbygging er å bidra til at unge ønsker å være den de er. Målet med LINK er å bygge selvfølelse, gi trygghet og bygge relasjoner. Skolen er pålagt å bygge sosial kompetanse. Dette er et godt hjelpemiddel.

- Å rydde opp i et problem kan være vanskeligere enn å styrke det som er bra. Vi vet at allmennkompetanse på egne følelser og bygging av selvfølelse og relasjoner virker forebyggende.

Det hjelper unge til å ta gode valg. Det fungerer bedre enn kampanjer rettet inn mot spesifikke utfordringer som rus, spiseforstyrrelser, psykiske problemer eller selvmordstanker, sier Karen Ringereide, rådgiver ved RVTs. - <http://linktillivet.no/>

Psykisk helse i skolen - er et program med oppgaver for ungdomstrinnet. Det er lagt opp til gjennomføringer over tre dager på hvert trinn. Programmet er utviklet av Rådet for psykisk helse. Det skal ligge i årshjulet for hvert trinn 8.-10.

Her finner du mer informasjon: <http://www.psykiskhelseiskolen.no/>

Ressursteam – I skolens ressursteam sitter leder, sosiallærer og spes.ped koordinator. Ved behov møter PPT, helsesøster og barnevern.

Ressursteamet skal arbeide forebyggende for å bidra til at bekymring for barns oppvekstsituasjon tidlig blir avdekket og nødvendige tiltak iverksatt.

Målet for arbeid i basisteam er å gi barn og unge som har behov for tjenester fra ulike deler av kommunens hjelpetjenester, et best mulig tilbud basert på en helhetlig forståelse av situasjonen.

Trivsel i storefri- elever på mellomtrinnet legger til rette for aktiviteter i storefri. Elevene søker om å bli med, og de går på kurs for å lære hvordan de skal være gode rollemodeller og skape aktivitet i friminuttene. Elevene har orange vester. De har ansvar for utstyret og at elever som ønsker inkluderes i aktiviteten. Elevene har en voksen kontaktperson som hjelper dem og koordinerer arbeidet med idrettskretsen. De voksne motiverer og bidrar til at elevene er med på aktivitetene i friminuttene. Alle voksne på skolen, uavhengig av trinn, har ansvar for å bidra til et godt miljø og trivsel i friminuttene for alle elever. **MÅ ENDRE DENNE!**

Polentur- tur i 9. eller 10.klasse til konsentrasjonsleirene i Polen (foreldrestyrt)

Helsesøster – er på skolen en dag i uka.

Barnevernet – gir veiledning til skolen og deltar ved behov

Et trygt og godt skolemiljø

Fra Opplæringslova:

§9 A-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9 A-3. Nulltoleranse og systematisk arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

Mål:

Alle elever ved Engesland skole har det trygt og godt, og de ønsker å gå på skolen hver dag.

Engesland skole skal nå målet ved: følge med, gripe inn, varsle, undersøke, sette inn tiltak og dokumentere

- å drive et aktivt forebyggende arbeid.
- å ha rutiner som skal avdekke hvis elever ikke har det trygt og godt.
- å følge opp de som blir krenket og de som krenker.
- å sikre godt samarbeid med foresatte.
- å ha gode rutiner for dokumentasjon.

Tiltak:

I skolens **Plan for et trygt og godt skolemiljø** vil du finne skolens rutiner når det gjelder oppdaging og oppfølging av elever som ikke har det trygt og godt, og dokumentasjon av slike saker.

Gjennom **elevsamtaler, elev- og trivselsundersøkelser**, kan en avdekke om elevene føler seg trygge på skolen eller ikke.

Aktivitetsårshjulet og **Ordensreglene** legger en ramme for hvordan vi tar ansvar for hverandre på skolen.

Gjennom **utviklingssamtaler** med foresatte og felles foreldremøter holder vi kontakt, og oppdaterer dem om klasse miljø og sitt eget barns sosial kompetanse.

Tiltaksplanen finner du i sin helhet i dette heftet, som også ligger på skolens hjemmeside.

Kriseberedskapsplan

Lov om helsetjenester i kommunene, og lov om helsemessig og sosial beredskap pålegger all offentlig virksomhet, inkludert skolene, som er involvert i oppfølging etter kriser og ulykker å lage beredskapsplaner, jfr. §2-2.

Mål:

Skolen er forberedt på alle typer kriser som kan ramme en elev, eller elevenes foresatte.

Tiltak:

Hvert team på skolen har en kriseberedskapsperm med tiltakslistene som omfatter alvorlig sykdom, skilsmisse, alvorlig ulykker, død, vold, seksuelle overgrep og krenkelser på flere plan.

Foresatte eller elever kontakter kontaktlærer, sosiallærer eller ledelsen hvis en av disse situasjonene oppstår.

Skolens kriseteam består av leder, spes.ped. koordinator og sosiallærer.

Spesialpedagogisk arbeid ved skolen

Elevar som ikkje har eller som ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning. (§ 5-1. Rett til spesialundervisning)

Mål:

At alle elever som trenger spesialpedagogisk hjelp blir oppdaget så tidlig som mulig, at skolen etablerer et godt samarbeid med foresatte til disse elevene, og at disse elevene får den opplæringen de har krav på i følge Opplæringsloven § 5.

Tiltak:

Ordinære kartleggingsprøver tas og kartleggings skjemaer fylles ut.

Bekymring drøftes med foresatte.

Videre kartlegging i samarbeid med spesialpedagogisk koordinator og sosiallærer.

Bekymring drøftes: faglærer – kontaktlærer – spes.ped.koordinator/sosiallærer – enhetsleder.

Drøftes anonymt med PPT (evt. åpent etter avtale med foresatte).

Interne tiltak som kan settes i verk:

- Lesekurs
- Klassemiljøtiltak
- Samtaler
- Tilpasset arbeidsplan
- Utprøving av PC/ iPad
- Lekegrupper
- Språkgrupper

Tiltak evalueres fortløpende og i samarbeid med hjemmet og evt. andre samarbeidspartnere.

Skole-hjem samarbeid

”Foreldrene/de foresatte har hovedansvaret for egne barn og de har stor betydning for barnas motivasjon og læringsutbytte. Samarbeidet mellom skole og hjem er sentralt både i forhold til å skape gode læringsvilkår for den enkelte og et godt læringsmiljø i gruppen og på skolen. En forutsetning for godt samarbeid er god kommunikasjon. I samarbeidet vil gjensidig kommunikasjon om elevenes faglige og sosiale utvikling og deres trivsel stå sentralt. Samarbeidet mellom skole og hjem er viktig i hele grunnopplæringen, men vil endre karakter og form etter hvert som elevene blir eldre og får større ansvar for egen læring og utvikling.

Samarbeid mellom skolen og hjemmet er et gjensidig ansvar, men skolen skal ta initiativ og legge til rette for samarbeidet. Opplæringsloven, forskrift til loven og Læreplanverket danner grunnlaget for samarbeidet, og foreldrene/de foresatte skal ha reell mulighet for innflytelse på egne barns læringsarbeid faglig og sosialt.” (Kunnskapsløftet – Prinsipper for læring)

Skole-hjem:

FAU - Foreldrerådets arbeidsutvalg har som formål å fremme og ivareta foreldrenes synspunkter og interesser ved Engesland skole. Herunder sikre medvirkning fra foreldrene og ha medansvar for at elevenes læringsmiljø er trygt og godt. For mer informasjon, les under ”[FAU](#)” på skolens hjemmeside og It’s learning. FAU består av en representant fra hvert trinn, til sammen 10 representanter.

Samarbeidsutvalg/Skolemiljøutvalg - I opplæringsloven står det i § 11-1: "Ved kvar grunnskole skal det vere eit samarbeidsutval med to representantar for undervisnings-personalet, ein for andre tilsette, to for foreldrerådet, to for elevane og to for kommunen. Den eine av representantane for kommunen skal vere rektor ved skolen."

Foreldremøter – Vi har storforeldremøte en gang i året, tidlig på høsten. Da er det generell informasjon, og vi har gjerne undervisning om et tema. Det kan for eksempel være: *Begynneropplæringen i lesing, sosial kompetanse, grensesetting, nettvett, den 1., 2. og 3. leseopplæringen, rus, hvordan støtte barnet i fagene, hva har jeg med meg i min egen bagasje.*

Forventninger – Foresatte og skolen har forventninger til hverandre. Her er noen av dem:

(forts. på neste side)

Foreldrenes forventninger til skolen:

- Alle elevene blir sett!
 - Elevene må oppleve trygghet og trivsel.
 - Skolen gir tilpasset opplæring.
 - Elevene lærer noe.
 - Elevene får grunnleggende teoretisk innlæring og arbeider praktisk med å lese, skrive og regne.
 - Det er et godt klasse- og læringsmiljø (Jfr. § 9a).
 - Elevene blir sett, hørt og forstått.
 - Elevene har medbestemmelse.
 - Elevene blir tatt godt vare på.
 - Skolen tar tidlig kontakt med hjemmet når det er noe foreldre burde vite.
 - Det må være lav terskel for å ta kontakt hjem.
 - Skolen gir tidlig beskjed hvis man ser at et barn sliter faglig.
 - Skolen gir tilbakemeldinger til hjemmet.
 - Det er rom for mangfold, og alle blir respektert for den de er.
 - Det er samtaler/ sosialt samvær i spisetiden.
 - Lekser blir gjennomgått.
 - Foreldre kan ta opp ting når elev og lærer ikke forstår hverandre.
 - Elevene blir framsnakket på personalrommet.
 - Skolen legger til rette for god, klar og tydelig kommunikasjon mellom hjem og skole.
- (Her har jeg brukt elev-begrepet, siden barna/ ungdommene er elever når de er på skolen.)

Hva kan skolen forvente av foreldrene?

- Vi stiller opp for barna våre.
- Det må være lav terskel for å ta kontakt mellom skole og hjem.
- Vi «snakker skolen opp» og har en positiv holdning til skolen.
- Foreldre framsnakker skole, lærere og andre foreldre.
- Vi sier fra når det er noe.
- Vi ønsker god dialog med skolen.
- Vi følger med på lekser og beskjeder.
- Vi er aktive i forhold til læring og lekser.
- Vi kommer på foreldremøter.
- Vi kan se at det ofte er flere sider av en sak.
- Barna kommer på skolen til rett tid.
- Barna har med seg det de trenger til skoledagen.
- Barna er opplagte, har spist frokost og har med seg niste.
- Vi overholder regler.
- Vi snakker med skolen hvis det er noe skolen bør vite.
- Vi samarbeider godt med skolen og andre foreldre.

Fra storforeldremøtet i august 2017.

Skolens forventninger (2008):

Skolens forventninger til foreldre/foresatt:

- Er interessert i elevenes skolearbeid og snakker positivt om skolen.
- Er interessert i samarbeid og dialog.
- Har en lav terskel for å ta kontakt.
- Møter opp på foreldremøter og utviklingssamtaler.
- Følger opp skolearbeid.

Skolens forventninger til hjemmet:

- Sørger for at barna har spist frokost, sender med skolemat og har orden i sekken.
- Har en åpen dialog og gir beskjed hvis noe skjer.
- Snakker positivt om skolen og lærerne hjemme.
- Sier fra så raskt som mulig om man ser at barnet strever (f.eks. bruker veldig lang tid på leksene).
- Følger opp skoledagen (med spørsmål, viser interesse).

Skolens forventninger til foreldremøtet:

- Alle foreldre stiller opp, viser engasjement, komme frem med saker, ideer og tanker som er viktige for dem.
- At aktuelle saker er godt forberedt (i formøte).
- Alle hjem er representert.
- At foreldre deltar og er aktive (eventuelt i små grupper)

Fysisk skolemiljø

Opplæringsloven § 9a-1 gir elevene en juridisk rett til et godt og helsefremmende skolemiljø:

”Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring”.

Mål:

På Engesland skole ønsker vi at elever, ansatte og foreldre føler ansvar og tilknytning til skolen vår.

Tiltak:

Vi tar godt vare på skolebygningen og uteområdet.

Elever og ansatte har egne uker/områder hvor de har ansvar for å plukke søppel, sjekke at ting er i orden (benker, apparater osv.).

Vi melder raskt fra når noe er ødelagt.

Elevdeltakelse i skolemiljøarbeidet

Elevane skal engasjerast i planlegginga og gjennomføringa av det systematiske arbeidet for helse, miljø og tryggleik ved skolen. Skolen skal leggja oppgåver til rette for elevane etter kva som er naturleg for dei enkelte trinna. (Opplæringsloven, § 9 A-5)

Mål:

Skolen vår har som mål at elevene får mulighet til å planlegge aktiviteter som forbedrer deres skolemiljø.

Tiltak:

Elevrådet – Et elevråd er et felles demokratisk organ valgt av elevene for elevene på en skole. Hver skole er i følge opplæringsloven, pliktig til å opprette et elevråd. Elevrådet skal jobbe for å skape et sosialt fellesskap, utvikle arbeids- og læringsmiljøer og sikre at elevenes rettigheter ivaretas. Hver klasse fra 1.-10.trinn velger 1 representant (og en vararepresentant) til elevrådet. En lærer har ansvar for å tilrettelegge elevrådsarbeidet.

Samarbeid om overganger

Overgangen fra barnehage til skole, fra småskoletrinnet til mellomtrinnet, og fra til mellomtrinnet til ungdomstrinnet bør være godt planlagt for å sikre at alle elever føler seg trygge og trives i deres nye læringsmiljø.

Mål:

Overgangene fra barnehage til skole, fra 3. til 4., eventuelt 4. til 5.trinn, fra 7. til 8.trinn, og overgangen til videregående skole er så godt forberedt som mulig.

Tiltak:

Ved overgang mellom barnehage/ skole benyttes kommunale fastlagte skjema.

De eldste barna i barnehagen besøker skolen flere ganger.

I mai/ juni holdes førskoledagen hvor neste års førsteklassinger treffer lærerne og resten av trinnet sitt. Da er også foresatte med for å få informasjon om skolen, og for å kunne stille spørsmål om det de lurer på.

Overgangen fra 3.til 4. /4. til 5.trinn:
I mai/ juni holdes samarbeidsmøte mellom lærerne på trinnene.

Overgangen til ungdomstrinnet:
Overgangsmøte med sosiallærere, kontaktlærere, spes.ped.koordinatorer i mai.

Overgangsmøter ved lærerbytte.

Om våren holdes det foreldremøter for den kommende 8.klassen. Da er tema blant annet overgang til ungdomsskole, valgfag, tilvalg og leirskole.

Overgangen til videregående skole:
UTV-faget forbereder elevene til å velge videre utdanning. I løpet av 8.-10.trinn arrangeres det yrkes- og utdanningsmesser og det er tilbud om å besøke videregående skoler.

Skolefritidsordningen (SFO)

§ 13-7. Skolefritidsordninga

Kommunen skal ha eit tilbod om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1.-7. årstrinn.

Skolefritidsordninga skal leggje til rette for lek, kultur- og fritidsaktivitetar med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna. Skolefritidsordninga skal gi barna omsorg og tilsyn. Funksjonshemma barn skal givast gode utviklingsvilkår. Areal, både ute og inne, skal vere eigna for formålet.

Mål:

Engesland SFO gir elevene god omsorg og tilsyn, og legger til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter tilpasset barnas alder og interesser.

Tiltak:

Vi skal legge stor vekt på fri lek i et trygt og stimulerende miljø.

Vi skal ha ulike aktivitetstilbud av mer strukturert eller tilrettelagt karakter, i tillegg til ulike arrangementer som tilstelninger til jul, påske eller andre tradisjoner som fødselsdagsfeiring, utstillinger, familietreff og lignende.

Våre ansatte på SFO skal gjennom sin fremtreden være modeller for barna i SFO. Barna skal oppleve trygghet og faste rammer i tilværelsen. Vi skal tilstrebe og gi det enkelte barn nærhet, omsorg og trøst når de trenger det.

Planer for SFO finnes på skolens hjemmeside. Vi følger Birkenes kommune sine vedtekter for SFO.

Trivselsundersøkelser

§ 9a-4. Systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane (internkontroll)

Skolen skal aktivt drive eit kontinuerleg og systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av dette kapitlet blir oppfylte.

Skoleleiinga har ansvaret for den daglege gjennomføringa av dette. Arbeidet skal gjelde det fysiske så vel som det psykososiale miljøet.

Mål:

Å avdekke mistriksel hos elever, og komme med tiltak for å rette opp i disse.

Tiltak:

Trivselsundersøkelser holdes hver høst på alle trinn.

Kontaktlærer gjennomfører trivselsundersøkelsene (anonymt), går gjennom resultatene, og setter i gang tiltak dersom det blir avdekket mobbing eller mistriksel hos elever. Resultatet leveres til sosiallærer. Sosiallærer og kontaktlærer arbeider sammen om tiltak ved behov. Sosiallærer rapporterer til skoleledelsen.

I forbindelse med utviklingssamtalene benyttes eget samtaleskjema for elevsamtaler.

5.-10.trinn gjennomfører Elevundersøkelsen hvert år, og ungdomstrinnet gjennomfører i tillegg UngData annethvert år.

Årshjul for Engesland skole

mnd	Barnetrinnet	Ungdomstrinnet
AUG	2-3 planleggingsdager før skolestart	
	Storforeldremøte, 1.-10.trinn	Overnattingstur/ bli kjent 8.- 10 .trinn Storforeldremøte 1-10.trinn
SEPT	Foreldremøter Turdag 1-7.tr Felles samling i gymsalen	Polen-tur (10.trinn) Foreldremøter Nasjonale prøver: 8.og 9.tr trinn Felles samling i gymsalen
OKT	Utviklingssamtaler Nasjonale prøver: 5. trinn Felles samling i gymsalen	Planleggingsdag/sørlandske lærerstevne
		Verdensdagen for psykisk helse Felles samling i gymsalen
NOV	Felles samling i gymsalen	Utviklingssamtaler Arbeidsuke (10.trinn) Tentamensprøver Felles samling i gymsalen
DES	Grøttest ½ aktivitetsdag/ juleverksted Julefest	Grøttest Muntlig tentamen ½ aktivitetsdag siste skoleuke før jul Julefest
JAN	Planleggingsdag	
	Ski. eller skøytedag Felles samling i gymsalen	Div. utdannings-/yrkesmesser o.l. Skyggedag Felles samling i gymsalen
FEBR	Årsrapporter for elever med IOP. Foreldremøter Elevrådet sin dag	Søknadsfrist for videregående skole – særskilt opptak Årsrapporter for elever med IOP. Foreldremøter
MARS	Utviklingssamtaler Foreldremøte 7. trinn	Søknadsfrist for videregående skole – ordinært opptak Utviklingssamtaler
APRIL	Kartleggingsprøver 1., 2. ,3. trinn.+ frivillige Dugnad uteområdet Felles samling i gymsalen	Påskententamen: 8.- 10. trinn Felles samling i gymsalen
MAI	Planleggingsdag	
	Årsprøver 1.-7. trinn i matematikk Førskoledag m/ foreldremøte Leirskole 7.trinn Felles samling i gymsalen	Skriftlig eksamen: 10. trinn Årsprøver: 8. og 9. trinn Frist for IO-planer og årsrapporter. Felles samling i gymsalen
JUNI	Overgangsmøter: barnetrinn – mellomtrinn Frist for IO-planer og rapporter, 15.juni Aktivitets-/ idrettsdag	Prøvemuntlig 8- 10. trinn. Overgangsmøter: barnetrinn – ungdomstrinn Muntlig eksamen: 10. trinn

PLAN FOR SOSIAL KOMPETANSE

	Elever ved 1. og 2.tr	Elever ved 3.-5.tr	Elever ved 6.-10.tr
Ansvar Aug.-Okt.	Jeg kan holde orden på pulten, i hylla, i garderoben. Jeg kan ta vare på skolens/andres utstyr. Jeg kan si fra når noen har slått seg eller blir ertet. Jeg kan følge klassereglene. Jeg kan kle av og på meg selv.	Jeg kan stå for egne meninger og handlinger. Jeg har gode arbeidsrutiner på skolen og hjemme. Jeg sier ifra når jeg ser erting/mobbing. Jeg kan rydde etter meg selv. Jeg har med det utstyret jeg trenger. Jeg	Jeg kan se eget ansvar i en eventuell konflikt. Jeg holder orden på skolesakene mine. Jeg sier ifra til en voksen ved erting/mobbing. Jeg arbeider så godt jeg kan i timene og med hjemmearbeidet. Jeg kan gjøre oppgaver for fellesskapet. Jeg kan rydde etter meg selv uten at noen ber meg om det.
Empati Nov.-Des.	Jeg kan gi ros. Jeg kan se om noen er sint, lei seg eller glad. Jeg kan si ja når andre spør om å få være med i leken. Jeg kan lytte til det andre sier. Jeg er hjelpsom mot voksne og barn	Jeg tar hensyn til hvordan andre har det. Jeg kan rose og oppmuntre andre. Jeg kan si ifra til andre på en måte som gjøre at den andre ikke blir lei seg. Jeg hilser på de jeg møter.	Jeg prøver å bidra til at alle som ønsker det, får være med på det vi gjør. Jeg forstår at alle er ulike og respekterer andre for den de er. Jeg kan gi positive tilbakemeldinger til alle medelever. Jeg kan hjelpe og trøste andre som trenger det.
Selvhevdelse Jan.-Febr.	Jeg kan rekke opp hånda og snakke høyt i klassen. Jeg kan si nei til å gjøre dumme ting. Jeg kan presentere meg selv. Jeg kan spørre om å få bli med i lek på en god måte	Jeg tør å si hva jeg mener selv om jeg vet at de andre mener noe annet. Jeg kan innrømme feil. Jeg kan forklare hvordan jeg har det og kan si fra til en voksen hvis jeg ikke har det bra. Jeg kan forstå at min måte å være på betyr noe for andre.	Jeg kan fortelle om egne sterke og svake sider. Jeg tør å være meg sjøl. Jeg kan stå for egne meninger og begrunne disse
Samarbeid Mars-April	Jeg kan låne bort og dele med andre. Jeg kan vente på tur Jeg kan følge regler i lek og spill. Jeg kan hjelpe andre som trenger det.	Jeg kan bidra positivt i samarbeid med andre. Jeg kan foreslå hvordan vi kan løse et problem. Jeg kan la andre slippe til. Jeg kan si unnskyld når det trengs	Jeg kan godta at andre mener noe annet enn meg. Jeg kan samarbeide med alle når det forventes av meg. Jeg kan godta et nei. Jeg er en aktiv deltager i gruppearbeid.
Selvkontroll Mai-Juni	Jeg kan la være å ”ta igjen”. Jeg kan arbeide stille og rolig. Jeg kan være sint uten og gjøre noe vondt mot andre. Jeg kan vente til det er min tur. Jeg kan si ifra når jeg er lei meg eller sint.	Jeg kan holde negative kommentarer for meg selv. Jeg kan tåle å tape i sport og spill. Jeg har mot til å si nei. Jeg kan innrette meg etter felles avgjørelser.	Jeg kan kontrollere egne følelser. Jeg kan kontrollere hvordan jeg uttrykker meg. Jeg kan vurdere om et problem/en konflikt er alvorlig eller en bagatell

HANDLINGSPLAN FOR ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ

§ 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø
Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg. Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka. Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- a) kva problem tiltaka skal løyse
- b) kva tiltak skolen har planlagt
- c) når tiltaka skal gjennomførast
- d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka
- e) når tiltaka skal evaluerast.

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

På Engesland skole har vi ingen toleranse for krekende atferd som for eksempel mobbing og rasisme. Alle elever skal trives og ha det trygt og godt.

Planens struktur:

A: Forebyggende arbeid for å opprettholde et trygt og godt skolemiljø

B: Tiltak for å følge med

C: Saksgang når en elev ikke har det trygt og godt

A: Forebyggende arbeid for å opprettholde et trygt og godt skolemiljø

Hva	Hvordan	Hvem (ansvar)
Felles holdning til hva krenkende atferd er. Alle lærere/assistenter har ansvar for å gripe inn ("våre elever").	Diskusjon og avklaring i team- og fellesmøter. Alle de voksne har ansvar for det som skjer på skolen. (jfr. Lovens krav).	Rektor og teamansvarlige
Holdningsskapende arbeid	Skolens ordensregler danner grunnlag for klasseregler. Økt bevissthet på hvordan vi tiltaler og omgås hverandre. Holdninger i forhold til rus, trafikk m.m. Grunnleggende etikkundervisning (Mitt valg, Trygg på nett, Link til livet)	Rektor. Alle lærere/ansatte Kontaktlærer
Det er mitt valg	Undervisningsopplegg for å utvikle sosiale mål hos elevene.	Kontaktlærer
Trygg på nett	Undervisningsopplegg for å lære elevene gode vaner når de er på nett	Kontaktlærer
Link til livet		
Klassemøter	Ringmøter der alle i klassen deltar. Kan brukes til problemløsning	Kontaktlærer
Trivselsundersøkelse	Gjennomføres hver høst på alle trinn, ikke anonym.	Kontaktlærer
Elevsamtaler	Gjennomføres minst to ganger i året.	Kontaktlærer
Klassemiljøarbeid	Sosiale arrangementer for alle i klassen/ på trinnet. To ganger pr. år.	Kontaktlærer, elever, foresatte
Fadderordning	Elever på 6.trinn er faddere for elever på 1.trinn. Flles arrangementer.	Kontaktlærer på 1.og 6.trinn
Bussmøter	Alle skyssellevne deltar for å gjennomgå regler for godt miljø på bussen.	Rektor/ Sosiallærer
Aktiviteter i friminuttene.	Elever aktiviserer de andre elevene i storefri. Miljøskapere	Sosiallærer i samarbeid med de andre voksne
Vester til vaktene	Gjør de voksne tydelige og synlige i skolegården	Rektor

Hva	Hvordan	Hvem (ansvar)
Sosiallærer	Enesamtaler med elever, jente/guttegrupper, deltar på ansvarsmøter og foreldremøter/samtaler Klassemiljøarbeid	Sosiallærer
Samtalegruppe for barn med to hjem	Seks timer med samtale og aktivitet knyttet til det å bo to plasser.	Sosiallærer og helsesøster
Undervisning om hva psykisk helse er.	Eget undervisningsopplegg på 4.tr. Oppfølging på 5.tr med enesamtaler med helsesøster	Helsesøster, psykiatrisk sykepleier
Spes./sos.ped.team. Samarb. med PPT	Drøftingsorgan for elevsaker	Spes./sos.ped.koordinator
Skole/hjem samarbeid	FAU/SU, SMU Foreldremøter, foreldrekonferanser	Rektor Leder av FAU og SU Kontaktlærer
Tverrfaglig samarbeid på kommunenivå	Helse, barnevern, plan- og økonomi	Rektor
Samarbeid med HABU/Abup	Oppfølging av enkeltelever	Rektor

B: Tiltak for å følge med

Hva	Hvordan	Hvem (ansvar)
Årlig spørreundersøkelse om trivsel og mobbing	Gjennomføres hver høst før konferansene. Om våren på 1.trinn. Ikke anonym.	Kontaktlærer, rektor, sosiallærer
Elevundersøkelsen	Gjennomføres hvert år for 5.-10.trinn	Rektor, kontaktlærer
Elevsamtaler	Organiserte/planlagte samtaler mellom elev og kontaktlærer (med skriftlig ref.) før konferanser, 2 pr. år. Den daglige, spontane kontakt mellom lærer og elev.	Kontaktlærer, timelærere, assistenter
Samtaler med sosiallærer	”Åpen dør ” til sosiallærer for både elever og lærere	Sosiallærer
Vakthold	Inspeksjon ute og inne i alle friminutt.	Inspiserende lærere, assistenter
Opplysninger fra elever.	Alle bør melde fra hvis en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Det er ikke å sladre, men en hjelp for å få et trygt og godt skolemiljø for alle.	Elever
Opplysninger fra foresatte	Foresatte som får kjennskap til elever som ikke har det trygt og godt på skolen eller skoleveien, melder snarest mulig fra til skolen.	Foresatte
Opplysninger fra skolens ansatte	Dersom man blir vitne til noe form for krenkelser, eller at skolemiljøet ikke er trygt og godt på andre måter, meldes det til kontaktlærer, sosiallærer, teamansvarlig eller rektor.	Alle voksne i skolemiljøet

C: Saksgang når en elev ikke har det trygt og godt

Hva	Hvordan	Hvem (ansvar)
Gripe inn	Vi har nulltoleranse mot mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men også mot mindre alvorlige krenkelser. Vi skal gripe inn umiddelbart og stoppe krenkelser.	Alle som er ansatt på skolen og andre som har skolen som sin arbeidsplass.
Varsle	Alle som jobber på skolen skal varsle rektor hvis de ser eller mistenker at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Alvorlige saker skal varsles straks. Andre saker kan det være forsvarlig å vente litt lenger med, for eksempel til slutten av skoledagen eller til ukentlige oppsummeringer.	Alle som er ansatt på skolen og andre som har skolen som sin arbeidsplass.
Undersøke	Når en sak er varslet, blir rektor, kontaktlærer, sosiallærer og evt. andre enige om hvordan saken skal følges opp videre.	Rektor, kontaktlærer, sosiallærer
Eksempel på undersøkelser	<ul style="list-style-type: none"> • Enesamtaler med elev som ikke har det trygt og godt. • Samtaler med andre involverte, noen ganger bør vi unngå at elever kan konferere med hverandre. • Samtaler med den/ de som gjør at elev(er) ikke har det trygt og godt. • Involvere foresatte – evt. innkalle til møte. <p>I alle samtaler: prøve å få fram hva som har skjedd/ skjer, behov og forslag til gode løsninger. Alt vi gjør må dokumenteres!</p>	Rektor, kontaktlærer, sosiallærer
Sette inn tiltak	Utarbeide aktivitetsplan som inneholder minst følgende punkter: <ul style="list-style-type: none"> • hvilket problem som skal løses • hva skolen har planlagt • når tiltakene skal gjennomføres • hvem som er ansvarlig • når tiltakene skal evalueres 	Rektor i samarbeid med det aktuelle teamet, evt. kontaktlærer, sosiallærer.
Eksempel på tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktlærer har ukentlige korte oppfølgingssamtaler. • Samtaler med helsesøster/ sosiallærer/ andre. • Ekstra fokus på relasjoner, regler, rutiner og struktur, forventninger og/ eller læringsmiljø. • Vaktene følger ekstra med i friminutt, evt. ekstra vakter ute. • De voksne på trinnet følger godt med i gangen/garderoben ved start/slutt av undervisningen. 	Rektor, kontaktlærer, sosiallærer, timelærere, assistenter
Dokumentere	<ul style="list-style-type: none"> • Hva skolen gjør for å følge med (A og B) • Aktivitetsplan og eventuelle referater/ annen dokumentasjon i enkeltsaker. • Hvordan vi har sikret kravene til å gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak i den enkelte saken. 	Rektor i samarbeid med de ansatte.
Involvering av andre (ved behov)	Klassemøter Klasseforeldremøte (etter tillatelse fra involverte parter) Informasjon til de som har behov for å vite noe. Skal saken bringes videre i systemet, for eksempel til helsesøster, PPT, BUP, barnevern, tverrfaglig møte/ansvarsgruppe eller andre, følger vi våre vanlige prosedyrer.	Rektor, kontaktlærer, sosiallærer, evt. PPT eller andre

